

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 15 april – 12:00 uur d.d. 16 april 2021

Naam, Directie Communicatie

 Vragen? Mail naar 5.1.2e@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 Nederlanders met Long Covid (aanhoudende klachten) 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden van getroffen Longfonds 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting en Karakterisering van de berichtgeving

- Dertig testbedrijven hebben gisteren een kort geding aangespannen tegen Stichting Open Nederland (SON). De stichting zou ten onrechte één bedrijf hebben voorgetrokken. Vanochtend meldt de rechtbank Amsterdam dat de eisen van de testbedrijven door de rechter zijn afgewezen. De aanbesteding voor testlocaties en het kort geding worden breed uitgemeten in de ochtendkranten: AD ('Naar rechter om 'voortrekken' van één testbedrijf'), de Volkskrant ('Felle slag om miljoenenpot commerciële toegangstesten'), Trouw ('Honderden miljoenen, weinig transparantie') en FD ('Aanbieders snelstelen botsen over vorm aanbesteding, niet over inhoud'). Vlak voor aanvang van het coronadebat maakt Follow the Money gisteren bekend dat VWS zonder aanbesteding al voor 90 miljoen euro contracten afsloot voor het project 'Testen voor Toegang'. Dat zou blijken uit overeenkomsten met de SON en een evenementenbedrijf.
- De aandacht voor testevenementen/pilotevenementen/fieldlabexperimenten (er lijken allerlei termen door elkaar te worden gebruikt) en de aanbesteding van testlocaties in het kader van 'Testen voor Toegang' roept nog altijd vragen en kritische reacties op, zo is bijvoorbeeld te zien op Twitter. Volgens NOS zouden ook het OMT en enkele virologen (Voss, Niesters en Wensing) kritisch zijn over het 'hoge aantal grote fieldlabexperimenten'. Gezien het aantal besmettingen, ziekenhuis- en IC-opnames maken zij zich zorgen over de timing; de testevenementen zouden kunnen uitstralen dat de huidige situatie versoepelingen mogelijk maakt. Volgens de experts hebben de ministeries van VWS, EZK en OCW te veel testevents voorgesteld. In gesprek met BNR zegt Jaap van Dissel echter dat de grote festivals die eind deze maand georganiseerd worden als Fieldlab een 'aanvaardbaar risico' vormen.
- Longfonds-directeur Michael Rutgers vertelt in een interview met Trouw over de nasleep waar mensen met 'Long Covid' (aanhoudende klachten) mee te maken krijgen. Rutgers spreekt van een nieuwe chronische ziekte. Hij benadrukt dat lang niet tot iedereen doordringt dat klachten zich niet beperken tot de longen. "Het virus pakt ook andere delen van het lichaam aan, het lijkt meer op een systeemziekte." Bij patiënten die hun verhalen delen via het Coronalongplein, een platform voor mensen met Long Covid, constateert het Longfonds na een half jaar 29 verschillende symptomen. Vandaag verandert de naam van het Coronalongplein daarom in het Coronaplein.
- Uit berichtgeving van FD en RTL Nieuws blijkt dat huisartsen in hun praktijk veel vragen krijgen over vaccinatie. Uit bezoeken van het FD aan verschillende praktijken maakt de krant op dat de huisartsen niet altijd meer lukt het vaccinatiebeleid uit te leggen, waarbij de prikstop met het AstraZeneca-vaccin enkele keren wordt aangehaald.
- 'Geprikte Nederlander pakt niet meer vrijheid' kopt AD op de voorpagina. Uit onderzoek van FenVandaag blijkt dat vrijwel niemand na een vaccinatie tegen corona de coronaregels helemaal loslaat. Veel mensen wachten tot hun dierbaren ook zijn ingeënt. Een andere, eerder deze week gehouden peiling van ouderenbond ANBO laat eenzelfde beeld zien: ruim 90% van de gevaccineerde 60-plussers zegt zich nog net zo goed aan de richtlijnen te houden als voor de vaccinatie.
- In de analyses van het debat is deze keer veel aandacht voor de manier waarop de nieuwe Kamer haar eerste coronadebat voert. Waarbij wordt uitgelicht hoe Kamer op details leek te debatteren en ze ondanks kritiek op het beleid wel akkoord ging met de plannen (AD: 'Veel kritiek op coronabeleid tijdens debat maar met weinig resultaat'; De Telegraaf: 'Nieuwe kamer, zelfde resultaat'). In de berichtgeving komt terug dat er gisterenmiddag maar 'kleine succesjes' werden geboekt, zoals de toezegging van minister De Jonge dat GGD Noord-Limburg kwetsbare mensen mag blijven oproepen om hen te vaccineren met overgebleven vaccins en hoe hij met 'veel slagen om de arm' de optie openhoudt om een vrije keuze te geven aan 60-plussers om zich te laten vaccineren met AstraZeneca. NRC belicht vooral het handelen van de minister. Waar de kritiek zich eerder richtte op zaken waar de minister niet helemaal zelf de hand in had (het trage priktempo, tegenvallende leveringen, problemen bij RIVM of GGD) was de kritiek nu gericht op besluiten waarvoor de minister zelf volledig verantwoordelijk is (hoe en in welk tempo beschikbare vaccins worden ingezet). Hoewel het in de analyse niet terugkomt, kan de beantwoording van minister Van Ark over de zorgbonus onder algemeen publiek op social media op kritiek rekenen, waarbij de bonus wordt afgezet tegen het bedrag dat wordt vrijgemaakt voor de toegangstesten. Zoals ook enkele Kamerleden dat deden.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)
Slachtoffers

- Het CBS meldt dat er voor het eerst sinds begin februari meer mensen zijn overleden dan verwacht. Van maandag 5 tot en met zondag 11 april stierven ongeveer 3150 mensen. Dat waren er zo'n honderd meer dan in die week kon worden verwacht. Onder de doden zijn relatief weinig mensen die langdurige zorg krijgen. In die groep stierven ongeveer duizend mensen en dat zijn er ruim honderd minder dan verwacht. Of dit te maken heeft met de vaccinatie tegen het coronavirus, laat het CBS in het midden.

- De WHO meldt dat het aantal coronadoden in Europa nu meer dan een miljoen is.

Informatiebehoefte

- De NZa meldt dat de ziekenhuizen de reguliere zorg deze week weer verder moeten afschalen. Vorige week was 73% van de operatiekamers nog in gebruik, deze week is dat teruggelopen tot 68%.
- Dertig testbedrijven hebben gisteren een kort geding aangespannen tegen Stichting Open Nederland (SON). De stichting zou ten onrechte één bedrijf hebben voorgetrokken. Vanochtend meldt de rechtbank Amsterdam dat de eisen van de testbedrijven door de rechter zijn afgewezen. De eisers laten weten niet verrast te zijn door de uitspraak. "De Staat kiest er voor deze ondernemers die allen al maanden lang de schouders eronder zetten om wie dan ook van coronatenen te voorzien, te negeren." Daarnaast noemen de bedrijven het inkoopbeleid van sneltesten door de overheid ondoorzichtig. Ook zeggen ze dat de samenleving hiervan op den duur via belastingheffingen de rekening zal moeten betalen. De aanbesteding voor testlocaties en het kort geding worden breed uitgemeten in de ochttenkranten: AD ('Naar rechter om 'voortrekken' van één testbedrijf'), de Volkskrant ('Felle slag om miljoenenpot commerciële toegangstesten'), Trouw ('Honderden miljoenen, weinig transparantie') en FD ('Aanbieders sneltesten botsen over vorm aanbesteding, niet over inhoud'). Vlak voor aanvang van het coronadebat maakt [Follow the Money](#) bekend dat VWS zonder aanbesteding al voor 90 miljoen euro contracten afsloot voor het project 'Testen voor Toegang'. Dat zou blijken uit overeenkomsten met de SON en een evenementenbedrijf. Naar aanleiding van de kwestie verdiept de Volkskrant zich in de nieuwe markt voor commerciële corona-sneltesten. "Wie zijn dat? En deugt hun werk?" Uit onderzoek van de IGG zou blijken dat de 'vrees voor wildwestaferelen' onterecht is, aldus de krant. De inspectie moet slechts af en toe ingrijpen.
- **Longfonds-directeur Michael Rutgers** vertelt in een interview met Trouw over de nasleep waar mensen met 'Long-Covid' (aanhoudende klachten) mee te maken krijgen. Het grijpt Rutgers elke keer aan als hij jonge, gezonde mensen zag afglijden; "Van hardlopers naar kasplantjes. Schrijnende situaties, verbazingwekkend ook. Mensen van wie je totaal niet kon vermoeden dat ze zo heftig ziek konden zijn na een infectie, hadden soms zo veel last dat ze moesten stoppen met praten. Dan waren ze na een kort gesprek dagen uitgeschakeld. Allemaal vanwege een totaal onzichtbare ziekte." Rutgers vertelt dat ze nog steeds niet weten of de klachten weg zullen gaan en wanneer. Rutgers denkt dat we te maken hebben met een nieuwe chronische ziekte. Hij benadrukt dat lang niet tot iedereen doordringt dat klachten zich niet beperken tot de longen. "Het virus pakt ook andere delen van het lichaam aan, het lijkt meer op een systeemziekte." Bij patiënten die hun verhalen delen via het [Coronalongplein](#), een platform voor mensen met Long Covid, constateert het Longfonds na een half jaar 29 verschillende symptomen. "Benauwdheid en kortademigheid, maar ook vermoeidheid, cognitieproblemen, hoofdpijn, diarree. " Vandaag verandert het Coronalongplein daarom in het Coronaplein, waarbij niet alleen de naam wijzigt maar ook de dienstverlening. Volgens Rutgers blijft een zoektocht in mistig gebied. "Longartsen maken soms röntgenfoto's, terwijl ze op een CT-scan misschien meer zouden zien. Huisartsen herkennen klachten vaak nog niet." Rutgers noemt ook positieve ontwikkelingen; extra geld dat is vrijgemaakt voor herstellzorg en medici die langdurige klachten steeds serieuzer lijken te nemen.
- De GGD Regio Utrecht gaat vanaf komende woensdag tot 23.45 's avonds prikken. Het gaat om een tijdelijke pilot om te onderzoeken hoe groot de bereidheid is onder inwoners om zich op latere tijdstippen te laten vaccineren.
- De GGD Twente roept kopers van een coronazelftest op om vooraf te kijken of de test wel goedgekeurd is door het RIVM. Die oproep komt nadat een drogisterijketen in Twente zelftests had verkocht die niet betrouwbaar bleken. De tests zijn inmiddels uit de schappen gehaald.
- Op [Twitter](#) gaan verhalen rond over Nederlanders die worden geweigerd bij de vaccinatie locatie of aan de afsprakenlijn met de boodschap dat ze eerder een vaccin hebben geweigerd en daarom nu moeten wachten.

Huisartsen ontvangen veel vragen over vaccineren

- Uit een reportage van [FD](#) zou blijken dat mensen 'massaal' naar de huisarts bellen door de groeiende onzekerheid over vaccins, terwijl huisartsen het vaccinatiebeleid zelf ook niet meer uit te leggen zouden vinden. Op die manier zou de huisarts bij vragen 'niet altijd kunnen helpen' zo concludeert de krant. Na een coronapersconferentie stroomt de mailbox van huisartsenpraktijk Groen en Van Vugt vol met vragen over het vaccinatiebeleid. Ook in de huisartsenpraktijk in Doorn rinkelt de telefoon en stroomt de mailbox vol met vragen over het prikbeleid na elke persconferentie. Huisarts Esther van Osselen heeft het antwoord niet altijd paraat. En ligt er soms zelfs wakker van. "Ik kan het prikbeleid niet altijd meer aan collega's en patiënten uitleggen." "Ik snap dat het ministerie het beleid verandert", zegt de arts, "maar het levert onze praktijk elke keer extra werk op. Het wordt nu echt te gortig." FD haalt RTV Rijnmond aan, die meldde dat huisartsenpraktijken in Rotterdam het prikbeleid met AstraZeneca niet meer overzien. Huisarts Van Osselen vertelt over de prikstop met het AstraZeneca-vaccin: "Collega's hadden huilende patiënten aan de lijn. [...] Zij waren jonger dan 60 jaar en net gevaccineerd met AstraZeneca. Nu hoorden ze op het nieuws dat die prik gevaarlijk was. Ze raakten in paniek." De huisartsenpost in Doorn was blij dat hij net vóór de tweede prikstop een vaccinatieronde achter de rug had. "Die ronde is gelukkig maar één keer uitgesteld", lacht de huisarts. "Ik wil absoluut niet zeuren, maar elke dag een ander plan, dat gaat niet."
- Tegenover RTL Nieuws vertelt huisarts Peter de Groof dat veel mensen in zijn praktijk vragen hebben over het vaccinatiebeleid. De meest gestelde vragen zijn: mag ik een ander vaccin en mag ik zelf de keuze maken om AstraZeneca wel te krijgen. De Groof meldt ook dat hij van collega huisartsen verneemt dat soms de helft van de 60-plussers niet komt opdagen voor een vaccinatie met AstraZeneca.

Wetenschappelijke inzichten

- Een internationaal team van wetenschappers concludeert dat de P.1-variant, beter bekend als de Braziliaanse variant, twee keer zo besmettelijk is als de klassieke variant van het SARS-CoV-2 coronavirus. De resultaten verschenen donderdag in het blad Science.
- Pfizer-CEO Albert Bourla zegt dat de kans waarschijnlijk is dat mensen binnen een jaar na vaccinatie nog een derde prik nodig hebben en daarna elk jaar opnieuw moeten worden ingeënt. Bourla deed zijn uitspraken begin april tegen de zender CNBC, die het interview nu pas heeft vrijgegeven. Een woordvoerder van het Witte Huis zegt gisteren dat de VS zich voorbereiden op een derde prik.
- Het EMA laat weten bezig te zijn met de beoordeling van het coronageneesmiddel VIR-7831.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- Via de social mediakanalen van minister De Jonge komen berichten binnen dat het voor sommige mensen erg lastig is om een afspraak te maken via de afsprakenlijn. De lijnen zijn vaak bezet en overbelast.

Betekenisgeving

- **Vakbond FNV** doet de oproep aan minister De Jonge dat zo'n 50.000 werknemers die in het grensgebied van Nederland en Duitsland wonen en werken voortaan coronatestbewijzen zouden moeten krijgen van de GGD. Grensarbeiders worden volgens de bond financieel gedupeerd doordat de GGD geen testbewijzen verstrekt. Zij worden daardoor gedwongen naar commerciële bureaus te gaan voor een test. Dat kan hen duizenden euro's kosten. De testbewijzen zijn nodig omdat de Duitse overheid daar sinds 6 april om vraagt. FNV-vicevoorzitter Kitty Jong: "Het kan niet zo zijn dat grensarbeiders, onder wie veel arbeidsmigranten, in de handen worden gedreven van dure commerciële testbureaus die wél een bewijs verstrekken. Te gek voor woorden om daar een substantieel deel van je loon voor te moeten gebruiken." Ze vindt dat Nederland onvoldoende heeft geanticipeerd op de maatregelen die Duitsland sinds vorige week heeft genomen. "Dé oplossing is dat minister De Jonge de GGD'en opdracht geeft grensarbeiders een standaard, in het Duits opgesteld, gratis testbewijs te leveren."
- **Internisten Frederiek van den Bos, Menno Huisman en Jaap Fogtelo** doen middels een opiniestuk in [de Volkskrant](#) de oproep om artsen een 'sleutelrol' te geven bij het vaccineren "...want juist zij weten raad met wie eerst moet en met welk vaccin". De internisten omschrijven hun plan als volgt: "...stap af van de vastgelegde volgorde in vaccineren en laat de huisartsen lijsten maken van patiënten in hun praktijk die prioriteit moeten hebben. Wanneer huisartsen twijfelen over het prioriteren van een patiënt, kunnen ze met specialisten overleggen. Andersom geldt dat wanneer specialisten vinden dat patiënten voorrang moeten krijgen, zij dit bij de huisarts kenbaar kunnen maken. [...] Bied vervolgens iedereen die gevaccineerd wil worden de mogelijkheid een afspraak te maken, geef de mensen zelf de verantwoordelijkheid en neem burgers serieus." Volgens de internisten lijkt het nu alsof er geen 'sense of urgency' is.

Commentaar evenementen met toegangstesten

- De brede aandacht voor testevenementen/pilotevenementen/fieldlabexperimenten (er lijken allerlei termen door elkaar te worden gebruikt) en de aanbesteding van testlocaties in het kader van 'Testen voor Toegang' roept nog altijd vragen en kritische reacties op, zo is bijvoorbeeld te zien op Twitter.
- Het OMT en enkele virologen zouden kritisch zijn over het 'hoge aantal grote fieldlabexperimenten' zo kopt NOS gisteren. Gezien het aantal besmettingen, ziekenhuis- en IC-opnames maken zij zich zorgen over de timing; de testevenementen zouden kunnen uitstralen dat de huidige situatie versoepelingen mogelijk maakt. Volgens de experts hebben de ministeries van VWS, EZK en OCW te veel testevents voorgesteld. De fieldlabs en de locaties die beperkt toegankelijk zijn voor mensen met een negatieve coronatest, zorgen voor extra reisbewegingen. "Deze mensen zijn dan wel negatief getest maar in totaal zijn er rondom zo'n event meer dan 200.000 mensen onderweg, terwijl we nog niet op het hoogste punt van de derde piek van de pandemie zitten", zegt viroloog en OMT-lid **Andreas Voss** van het Radboud UMC. "Dit is niet het moment om deze grootschalige pilots te houden." In het advies aan het kabinet schrijft het OMT dat de evenementen kunnen zorgen voor een stijging van 0,6 tot 1 procent van het aantal besmettingen. "Ook zal dit leiden tot een toename van het aantal ziekenhuis- en ic-opnames." Viroloog **Bert Niesters** van het UMCG kijkt met verbazing naar de geplande pilots. "Ik vrees dat de piek hierdoor zal worden uitgesmeerd over de hele zomer. We zijn te optimistisch." Ook viroloog **Anne Wensing** van het UMC Utrecht kan zich vinden in de zorgen van het OMT. "Sneltests testen je besmettelijkheid en niet of je de infectie hebt. Het is verstandiger om dit voorzichtig op te bouwen in plaats van zo groots in een keer." Voss benadrukt dat er ook moet worden gekeken naar wat deze pilots voor effect hebben op de beeldvorming over de pandemie. "We moeten beter duidelijk maken dat deze proeven zijn om in de zomer meer te kunnen. En niet om nu snel de terrassen open te doen of om mensen zich niet meer aan de regels te laten houden." In gesprek met [BNR](#) zegt **Jaap van Dissel** dat de grote festivals die eind deze maand georganiseerd worden als fieldlab een 'aanvaardbaar risico' vormen.
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge veel negatieve reacties op de pilot met de toegangstesten. Er is dan onzekerheid vanuit mensen die het veel te gevaarlijk vinden om nu al zoveel toe te laten. Maar het gaat vooral veel over de kosten. Mensen vinden dit enorm veel geld. Veel mensen geloven ook niet in een testsamenleving. Ze snappen het doel niet wanneer straks iedereen (die wil) een vaccin heeft gehad. Wederom een discussie over de betrouwbaarheid van de PCR-testen.

Hoe wordt naar de overheid(saanpak) gekeken?

- In haar hoofdredactioneel commentaar stelt De Telegraaf dat Nederland het zich met zicht op het eind van de crisis niet kan veroorloven dat een vierde golf ontstaat doordat hier nog altijd dagelijks vluchten vanuit Brazilië landen.
- [NRC](#) wijdt een artikel aan een -zo ziet de krant- terugkerend fenomeen: "... al sinds het begin van de coronacrisis wordt steevast uit kringen van het kabinet gelekt." Volgens de krant is lekken een 'beproeft Haagse tactiek' waar in Den Haag een 'zekere ambivalentie' over zou heersen; "Iedereen kan ervan profiteren, maar niemand wil ermee geassocieerd worden."
- Via de social mediakanalen van VWS willen sommige Twitteraars ook dat de regering afstand doet van het beleid omtrent het vaccineren, omdat het 'verre van succesvol' zou zijn. Ook blijft de Facebookdiscussie actief over waarom je wel of niet je laat vaccineren en er wordt commentaar geleverd op de maatregelen. Via de social mediakanalen van minister De Jonge reageren over het vaccineren. Zo zijn er 60-plussers die aangegeven geen AstraZeneca te willen, vinden mensen het vaccineren te langzaam gaan en geven mensen nogmaals aan dat de kwetsbare mensen (18-60 met medische indicatie) echt sneller een vaccin moeten krijgen. Ook complimenten richting Ploumen die dit in het debat heeft benoemd. Vanuit #vergeetonsniet een positieve reactie omdat ze in gesprek mogen met Hugo. Mensen zeggen de dreiging 'te voelen' van de Braziliaanse variant.
- Via de social mediakanalen van minister Van Ark nog steeds veel commentaar op de regelgeving rondom het verlenen van de zorgbonussen, maar ook over het coronabeleid. Daarnaast ook veel reacties op het kamerdebat van gisteren. Vooral opmerkingen aan het adres van minister-president Rutte waar ook Tamara Van Ark in werd getagd. Het waren vooral opmerkingen zoals: "er verandert toch niets."

Coronadebat

- In de nabespreking van het coronadebat beschrijft de media vooral hoe het 1^e corona-debat van de nieuwe Tweede Kamer verliep waar volgens media weinig 'vernieuwing in zit'. Volgens het AD beroept het kabinet zich voortdurend op de expertise van adviesorganen en merkt de kamer volgens de krant dat er steeds maar weinig speelruimte is om grote veranderingen af te dwingen. Trouw merkt op dat de nieuwe samenstelling van de Tweede Kamer, de formatie en de kwestie-Omtzigt vooralsnog niet hebben gezorgd voor radicaal andere coronadebatten. Telegraaf kopt: Nieuwe Kamer, zelfde resultaat omdat ondanks een flink aantal nieuwe Kamerleden de nieuwe kamer het stokje in het coronadebat 'naadloos' heeft overgenomen. 'Zachtjes morrend' gaat ook de nieuwe kamer akkoord met de coronaplannen van het demissionaire kabinet en dat de Tweede Kamer nog altijd vooral probeert te sturen of te corrigeren op detailniveau. Politiekverslaggever Wouter de Winter stelt in BEAU dat er in het debat weinig heftige discussie was. Volgens het NRC voelde het 1^e corona-debat van de nieuwe kamer vertrouwd: de kritiek op het kabinetsbeleid, de vele sprekers en Hugo de Jonge als 'kop van jut'. NRC stelt dat minister De Jonge de kritiek op het kabinetsbeleid donderdag 'lijdzzaam' aan hoorde, soms schudde met het hoofd of draaide hij zich om naar collegaminister Van Ark om even een ergernis te delen. Aan de andere kant was er een belangrijk verschil met eerdere coronadebatten aldus het NRC: eerder richtte de kritiek zich vooral op zaken die de minister niet helemaal zelf in de hand heeft – trage priktempo, tegenvallende leveringen van AstraZeneca-vaccin, problemen bij RIVM of GGD – maar dit keer was de kritiek op besluiten waarvoor De Jonge zelf volledig verantwoordelijk is (hoe en in welk tempo vaccins worden ingezet) Minister De Jonge nam op dat vlak volgens het NRC 'verstrekken' en 'omstreden' besluiten (tijdelijke stop AstraZeneca en volledig stopzetten AstraZeneca 60 minners + besluit niet te starten met Janssen) In het Kamerdebat klonk volgens NRC kritiek over de risicoafweging.
- Onder algemeen publiek op social media kan de beantwoording van minister Van Ark over de zorgbonus op kritiek rekenen, waarbij de bonus wordt afgezet tegen het bedrag dat wordt vrijgemaakt voor de toegangstesten. Zo schrijft SP-kamerlid Maarten Hijink op Twitter: "schaamteloos" hoe het kabinet zich verschuilt achter de demissionaire status om geen extra geld vrij te kunnen maken voor de bonus van 500 euro voor zorgverleners. In Op1 stelt politiek commentator Joost Vullings dat vooral de SP zich nog zorgen lijkt te maken over de bonus en dat er verder weinig steun was. Uit een poll van Nursing onder 1022 lezers bleek dat grofweg 6 op de 10 stemmers een bonus wil van 500 euro en niet de optie om tussen de 200 en 240 euro te ontvangen. Een verpleegkundige reageert hierop op Facebook: "We werken in alle werkvelden ontzettend hard... Maar het is wel rauw op mijn dak gevallen dat ook mensen die in de eerste golf thuis zaten i.v.m. zwangerschapsverlof of burn-out de bonus kregen. Toch kiezen 4 op de 10 stemmers voor een lagere bonus maar een die wel aan alle zorgmedewerkers wordt toegekend. Ook klinkt op social media de roep om structurele verbeteringen voor de zorg in plaats van "een schijntje voor de zorg" zegt een twitteraar. Via de social mediakanalen van minister Van Ark nog steeds veel commentaar op de regelgeving rondom het verlenen van de zorgbonussen, maar ook over het coronabeleid. Daarnaast ook veel reacties op het kamerdebat van gisteren. Vooral opmerkingen aan het adres van minister-president Rutte waar ook Tamara Van Ark in werd getagd. Het waren vooral opmerkingen zoals: "er verandert toch niets."

Opiniepeilingen

- Uit onderzoek van [EenVandaag](#) blijkt dat vrijwel niemand na een vaccinatie tegen corona de coronaregels helemaal loslaat. Veel mensen wachten tot hun dierbaren ook zijn ingeënt. Een andere, eerder deze week gehouden peiling van ouderenbond [ANBO](#) laat eenzelfde beeld zien: ruim 90% van de gevaccineerde zestigplussers zegt zich nog net zo goed aan de richtlijnen te houden als voor de vaccinatie. Aan het onderzoek van EenVandaag deden een kleine 26.000 leden van het Opiniepnl mee, van wie 5576 mensen een of zelfs al twee keer zijn gevaccineerd. Negen van de tien gevaccineerden geven aan zich te houden aan de regels die ook gelden voor niet-gevaccineerde mensen. Een op de

twintig houdt zich minder aan de maatregelen. Hierbij gaat het vooral om niet-kwetsbare mensen. Maar er is vrijwel niemand die zich er helemaal niet meer aan houdt. Mensen die een of twee prikken hebben gehad, houden zich vooral nog aan de regels omdat ze vrezen het virus mogelijk over te dragen op dierbaren. Een klein deel van de mensen is bang om zelf alsnog ziek te worden. Aan de peiling van de ANBO, die door de bond werd uitgezet onder 64.000 leden en niet-leden die zich hebben geabonneerd op een of meer nieuwsbrieven, deden in totaal ruim 6000 mensen mee. Dat daaruit blijkt dat niet meer gevaccineerde zestigplussers bijvoorbeeld zijn gaan knuffelen met hun kleinkinderen, vindt de bond goed nieuws. "Zolang nog niet een grote meerderheid van de bevolking is ingeënt, is voorzichtigheid geboden en is het belangrijk dat de RIVM-richtlijnen worden nageleefd." De peiling van de ANBO laat ook zien dat zo'n 70% van de zestigplussers die nog niet zijn gevaccineerd, graag zelf zou willen kiezen welk coronavaccin ze krijgen. Voor zestigplussers die inmiddels minstens één inenting hebben gehad, zegt 40% dat ze liever zelf hadden willen kiezen tussen de vaccins. ANBO vermoedt dat dat verschil te maken heeft met de zeldzame bijwerkingen die kunnen optreden na inenting met het vaccin van AstraZeneca.